

آیت اللہ العظمیٰ مکارم شیرازی

شرح تازہ و جامعی برنج لبسلا

پیام امام
امین
نامہ

۲۹-۴۰

جلد دوم

کتاب برگزیدہ سال

بمکاری جمعی ارضسلا و دانشندان

سرشناسه	مکارم شیرازی، ناصر، ۱۳۰۵ -
عنوان قراردادی	نهج البلاغه، فارسی - عربی، شرح
عنوان و نام پدیدآور	پیام امام امیرالمؤمنین (علیه السلام): شرح تازه و جامعی بر نهج البلاغه / مکارم شیرازی؛ با همکاری جمعی از فضلا و اندیشمندان حوزه علمیه قم.
مشخصات نشر	قم: مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، ۱۳۹۷ -
مشخصات ظاهری	۳۹۹ ص.
شابک	۹۶۰-۶۰۰-۹۹۸۰۱-۶-۱ (دوره) ۹۷۸-۶۳۳۵-۰۸-۹-۶۲۲-۹۷۸ (ج ۱۲)
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	فارسی - عربی.
یادداشت	کتاب حاضر توسط ناشران متفاوت در سال های مختلف منتشر شده است.
یادداشت	چاپ اول.
عنوان دیگر	شرح تازه و جامعی بر نهج البلاغه
موضوع	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق -- خطبه ها
موضوع	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق -- نامه ها
موضوع	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق -- کلمات قصار
موضوع	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق -- نهج البلاغه -- نقد و تفسیر
شناسه اثر رده	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه. شرح
رده بندی کنگره	۲۸ / ۰۴۲۲ / م ۹۷
رده بندی دیوبندی	۲۷ / ۹۵۱۵
شماره کتابشناسی ملی	۱۶۸۲

با همکاری دانشمندان محترم حجج اسلام آقایان:
 محمد رضا آشنائی - محرم محمد جعفر امامی - محمد جواد ارسطا
 سید عبدالمهدی توکل - سعید ودی - احمد قدسی

پیام امام امیرالمؤمنین (علیه السلام) / ج ۱۲

تألیف: آیه الله العظمی مکارم شیرازی و همکاران

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

صفحه و قطع: ۳۹۹ صفحه / وزیری

تاریخ انتشار: ۱۳۹۷

چاپخانه: سلیمانزاده

ناشر: مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی

با همکاری انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع)

شابک: ۹۶۰-۶۲۲-۶۳۳۵-۰۸-۹-۶۲۲-۹۷۸

آدرس ناشر: ایران - قم - خیابان شهدا - کوچه ۲۲

تلفن: ۳۷۷۳۲۴۷۸

فکس: ۳۷۸۴۰۰۹۹

www.makarem.ir

5010
۱۰۰۰
۳۹۹
سلطانزاده

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

فهرست مطالب

۱۱	نامه ۲۹
۱۱	نامه در یک نگاه
۱۴	شرح و تفسیر خاموش کردن آتش فتنه در بصره
۱۹	نامه ۳۰
۱۹	نامه در یک نگاه
۲۲	شرح و تفسیر: به فکر عاقبت کار خود باش!
۳۱	نامه ۳۱
۴۳	نامه در یک نگاه
۴۷	بخش اول
۴۷	شرح و تفسیر: این نامه از چه کسی و به چه کسی است؟
۵۵	بخش دوم
۵۶	شرح و تفسیر: دلیل نگاشتن این نامه
۶۱	بخش سوم
۶۱	شرح و تفسیر: محکم‌ترین وسیله نجات
۶۵	بخش چهارم
۶۶	شرح و تفسیر: دل را با اندرز زنده کن

- نکته‌ها ۷۰
۱. حیات و آبادی قلب ۷۰
۲. واعظان و اندرزگویان بی شمار ۷۲
- بخش پنجم ۷۷
- شرح و تفسیر: رمز پیروزی استقامت است ۷۸
- نکته‌ها ۸۴
۱. رعایت احتیاط به هنگام احساس خطر ۸۴
۲. راه دستیابی به فضایل اخلاقی ۸۵
- بخش ششم ۸۷
- شرح و تفسیر: وصیت‌نامه سرسری مگیر ۸۷
- نکته: علوم نافع و غیر نافع ۹۱
- بخش هفتم ۹۳
- شرح و تفسیر: انگیزه من برای نهشتن این وصیت‌نامه ۹۴
- نکته: آثار تربیت در جوانی ۹۹
- بخش هشتم ۱۰۱
- شرح و تفسیر: عمر طولانی در سایه استفاده از تجارب دیگران ۱۰۲
- نکته‌ها ۱۰۴
۱. مجموعه‌ای پر از اسرار به نام تاریخ ۱۰۴
۲. چگونگی دسترسی امام علیه السلام به تاریخ گذشتگان ۱۰۶
- بخش نهم ۱۰۷
- شرح و تفسیر: تعلیم کتاب خدا بر همه چیز مقدم است ۱۰۷
- بخش دهم ۱۱۳
- شرح و تفسیر: از پیمودن راه‌های مشکوک بپرهیز ۱۱۴
- بخش یازدهم ۱۲۱
- شرح و تفسیر: همه چیز از سوی اوست ۱۲۲

- نکته: مقایسه علم و جهل بشر ۱۲۵
- بخش دوازدهم ۱۲۷
- شرح و تفسیر: پیامبر اسلام ﷺ را راهنمای خود قرار ده ۱۲۷
- بخش سیزدهم ۱۳۱
- شرح و تفسیر: ایمان به یکتایی او ۱۳۲
- نکته‌ها ۱۳۶
۱. رابطه جهان بینی و ایدئولوژی ۱۳۶
۲. آغاز خلقت و دوام فیض ۱۳۸
- بخش چهاردهم ۱۴۱
- شرح و تفسیر: راهبان جهان دیگر دو گروه‌اند ۱۴۲
- بخش پانزدهم ۱۴۷
- شرح و تفسیر: یکسان‌نگری منافع خویش و دیگران ۱۴۷
- بخش شانزدهم ۱۵۳
- شرح و تفسیر: خزانه دار دیگران مباش ۱۵۳
- بخش هفدهم ۱۵۹
- شرح و تفسیر: زاد و توشه آخرت را همراه دیگران بفرست! ۱۶۰
- بخش هجدهم ۱۶۵
- شرح و تفسیر: امروز بار خود را سبک کن! ۱۶۵
- بخش نوزدهم ۱۶۹
- شرح و تفسیر: درهای توبه و دعا به روی تو گشوده است ۱۷۱
- نکته: شرایط استجاب دعا ۱۸۴
- بخش بیستم ۱۸۷
- شرح و تفسیر: هدف آفرینش ۱۸۸
- بخش بیست و یکم ۱۹۳
- شرح و تفسیر: دنیای فریب‌کار و اهل آن ۱۹۴

- بخش بیست و دوم ۲۰۳
- شرح و تفسیر: آن‌ها که بر مرکب شب و روز سوارند ۲۰۳
- نکته: مسافران جهان دیگر! ۲۰۶
- بخش بیست و سوم ۲۰۷
- شرح و تفسیر: هرگز تن به پستی مده. ۲۰۸
- بخش بیست و چهارم ۲۱۹
- شرح و تفسیر: بیست و هفت اندرز گران‌بها. ۲۲۱
- بخش بیست و پنجم ۲۳۷
- شرح و تفسیر: فریب بدی‌ها نیکی کن! ۲۳۸
- بخش بیست و ششم ۲۴۹
- شرح و تفسیر: حق دوست را صانع مکن. ۲۴۹
- بخش بیست و هفتم ۲۵۵
- شرح و تفسیر: بیست و هشت اندرز دیگر ۲۵۷
- بخش بیست و هشتم ۲۸۳
- شرح و تفسیر: رفتار حکیمانه و عادلانه با زن ۲۸۴
- نکته: موقعیت اجتماعی زنان ۲۸۸
- بخش بیست و نهم ۲۹۳
- شرح و تفسیر: تقسیم مسئولیت‌ها ۲۹۳
- بخش سی‌ام (بخش آخر) ۲۹۷
- شرح و تفسیر: همه چیز خود را به خدا بسپار ۲۹۷
- نامه ۳۲ ۲۹۹
- نامه در یک نگاه ۲۹۹
- شرح و تفسیر: خود و مردم را به هلاکت نیفکن! ۳۰۲
- نکته: نامه‌های پی‌درپی! ۳۰۷

نامه ۳۳ ۳۰۹

نامه در یک نگاه ۳۰۹

شرح و تفسیر: با دقت مراقب اوضاع مکه باش! ۳۱۲

نکته: قثم بن عباس کیست؟ ۳۱۶

نامه ۳۴ ۳۱۹

نامه در یک نگاه ۳۱۹

شرح و تفسیر: دلاری به محمد بن ابی بکر ۳۲۴

نکته: محمد بن ابی بکر کیست؟ ۳۲۸

نامه ۳۵ ۳۳۱

نامه در یک نگاه ۳۳۱

شرح و تفسیر: گله شدید از مردم سبأ عصر ۳۳۴

نکته: فصاحت فوق العاده این نامه ۳۳۹

نامه ۳۶ ۳۴۱

نامه در یک نگاه ۳۴۳

بخش اول ۳۴۵

شرح و تفسیر: داستان ضحاک بن قیس ۳۴۶

بخش دوم ۳۵۲

شرح و تفسیر: دست از مبارزه با خائنان بر نمی دارم ۳۵۲

نامه ۳۷ ۳۵۹

نامه در یک نگاه ۳۵۹

شرح و تفسیر: تو را با خونخواهی عثمان چه کار؟ ۳۶۳

نکته: نامه معاویه به ابن عباس و پاسخ او به وی ۳۶۷

نامه ۳۸ ۳۶۹

نامه در یک نگاه ۳۷۱

بخش اول ۳۷۳

شرح و تفسیر: مصریان فداکار ۳۷۳

بخش دوم ۳۷۹

شرح و تفسیر: فردی بینا و بسیار توانا را به فرمانداری شما منصوب کردم ۳۸۰

نامه ۳۹ ۳۸۵

نامه در یک نگاه ۳۸۵

شرح و تفسیر: دین خود را به دیای دیگری فروختی ۳۸۸

نکته‌ها ۳۹۲

۱. عمرو بن عاص در جاهلیت و اسلام ۳۹۲

۲. گوشه‌ای از اعمال معاویه ۳۹۳

نامه ۴۰ ۳۹۵

نامه در یک نگاه ۳۹۵

شرح و تفسیر: خشم خدا و عصیان امام ۳۹۷